

Natur og Ungdom
Postboks 4783 Sofienberg
0506 Oslo

Oslo, 14.august 2008

Forbrukerombudet
Postboks 4597 Nydalen
0404 OSLO

KLAGE PÅ VILLEDENDE MARKEDSFØRING

Natur og Ungdom klager med dette StatoilHydro, 4035 Stavanger inn til Forbrukerombudet for villedende markedsføring.

Vi klager på StatoilHydros tekst i reklamekampanjen "Alle må gjøre litt. Vi må gjøre litt mer" brukt i en omfattende reklamekampanje, blant annet vist i Dagbladet 14.august, samt andre steder der den samme reklameteksten har blitt brukt.

FN har ved flere anledninger slått fast at utslipp av klimagasser er en belastning for miljøet. Dette er blant annet slått fast gjennom FNs klimapanel (IPCC) sine rapporter om klimaproblemet¹. I sin kampanje "Alle må gjøre litt. Vi må gjøre litt mer" sprer StatoilHydro villedende og misvisende informasjon når det gjelder deres prosjekt på Melkøya.

1. SNØHVIT

Norsk olje- og gassvirksomhet står i dag for omlag en firedel av de samlede norske utslippene, og disse utslippene er nesten doblet siden 1990.² Norske klimagassutslipp var i 2007 rekordhøye, og utslippene økte med tre prosent fra året før. Oppstarten og problemene på StatoilHydros LNG-anlegg på Melkøya var en sterkt medvirkende årsak til dette, og fikk hovedansvaret for utslippstoppen både av ssb, miljøorganisasjoner, Miljøverndepartementet og flere medier.²³

I sin reklamekampanje "Alle må gjøre litt. Vi må gjøre litt mer" skriver StatoilHydro blant annet følgende: *"Ny teknologi vil stå sentralt i arbeidet med å løse klimautfordringene. Et viktig bidrag er den teknologien vi benytter for å fange CO2 før den slippes ut i luften. På Sleipner-feltet i Nordsjøen har vi i mer enn ti år sendt CO2 tilbake der den kommer fra, til fjellformasjonene langt under havbunnen. Nå gjør vi det samme på Snøhvit i Barentshavet. Dermed blir CO2 liggende trygt i millioner av pr. StatoilHydro ønsker fortsatt å være i front på dette området, og vi leter hele tiden videre etter nye og bærekraftige måter for å dekke verdens energibehov."*

¹http://www.grida.no/climate/ipcc_tar/wg

² <http://ssb.no/emner/01/04/10/klimagassn/>

³<http://www.regjeringen.no/nb/dep/md/pressemeldinger/pressemeldinger/2008/melkoya-ga-okte-klimagassutslipp.html?id=511050>

StatoilHydros reklame må sees i lys av den pågående debatten om CO₂-fangst og -lagring av gasskraftverk og større industriutslipp. Ordlyden i StatoilHydros reklametekst kan lett gi inntrykk av at utslippene fra gasskraftverket på Snøhvit renses i dag, hvilket ikke er tilfelle, og reklamen fremstår derfor som villedende ovenfor publikum. Dette bidrar til å skape et feilaktig inntrykk av StatoilHydro som selskap og deres tjenester, hvilket er forbudt i henhold til Markedsføringslovens §§ 2 og 3:

§ 2. Villedende forretningsmetoder.

Det er forbudt i næringsvirksomhet å anvende uriktig eller av annen grunn villedende framstilling som er egnet til å påvirke etterspørselen etter eller tilbudet av varer, tjenester eller andre ytelser. Det samme gjelder enhver annen framgangsmåte som kan ha slik betydning for etterspørsel eller tilbud, såfremt den gjennom sin utforming eller på grunn av omstendigheter ellers er egnet til å villedde forbrukere.

§ 3. Utilstrekkelig veiledning m.v.

Det er forbudt i næringsvirksomhet å anvende framstilling som er egnet til å påvirke etterspørselen etter eller tilbudet av varer, tjenester eller andre ytelser, når framstillingen ikke gir forsvarlig eller tilstrekkelig veiledning eller trekker inn uvedkommende forhold, og derfor må anses urimelig. Det samme gjelder enhver annen framgangsmåte som kan ha slik betydning for etterspørsel eller tilbud, dersom den utnytter forbrukeres mangelfulle erfaring eller kunnskaper, og derfor må anses urimelig.

Prosjektet

Snøhvit er et gassfelt i Barentshavet der gass fra havbunnen gjøres flytende ved hjelp av nedkjøling og deretter eksporteres ved skip til Europa og USA. Fordi gassen inneholder CO₂ som fryser ved høyere temperatur enn selve gassen, må CO₂ skilles ut. Denne sendes tilbake til Snøhvit-feltet der den lagres i det som kalles Tubåen-formasjonen. Ifølge StatoilHydro skal over 700 000 tonn CO₂ lagres årlig på denne måten.⁴ For å drive LNG-anlegget er det på Snøhvit bygget et gasskraftverk på Melkøya. Utslippene fra dette renses ikke, og anlegget skal etter planen slippe ut 920 000 tonn CO₂ i året.

Rensing av CO₂-utslippene fra gasskraftverket på Snøhvit har over lengre tid vært en del av debatten om Melkøya-prosjektet. Allerede i 2003 da Statens Forurensingstilsyn (SFT) ga tillatelse til utslipp av CO₂ fra Snøhvit, ble det som den gang het Statoil pålagt å tilrettelegge for rensing av CO₂-utslippene, men fikk

4

tillatelse til å starte opp uten at et renseanlegg var på plass⁵. I juni 2008 anmodet SFT Miljøverndepartementet om å foreta en vurdering av om utslippene fra Snøhvit bør renses⁶. Det er i dag ikke kommet noen avgjørelse fra Miljøverndepartementet på dette punktet.

Snøhvit ble startet opp i oktober 2007, men har siden det hatt betydelige problemer som både har ført til delvis nedstenging og økte klimagassutslipp. Dette har ført til at utslippene i 2007 lå på 1,6 millioner tonn CO₂. Det er fremdeles betydelige problemer med anlegget, og StatoilHydro varslet ved inngangen til 2008 at utslippene kunne komme opp i 1,5 millioner tonn CO₂ i tillegg til de ordinære utslippene fra energianlegget. Dette vil utgjøre nesten fem prosent av Norges samlede utslipp.

Konklusjon

Natur og Ungdom bestrider ikke at StatoilHydro deponerer utslipp fra oppstrømsgassen fra feltet. Det fremgår imidlertid ikke av reklamen at de omstridte utslippene fra gasskraftverket, som utgjør mer utslipp enn det som faktisk deponeres, ikke renses, og at Snøhvit er et betydelig punktutslipp i det norske klimaregnskapet. StatoilHydro skaper et bilde av Snøhvit som et miljøprosjekt, mens sannheten er at prosjektet er et alvorlig miljøproblem.

Natur og Ungdom ber også Forbrukerombudet ta kontakt med StatoilHydro for å stoppe all bruk av reklamen inntil saken er avgjort.

Vennlig hilsen

Ingeborg Gjærum
Leder
Natur og Ungdom

⁵ http://www.sft.no/artikkel____31145.aspx

⁶ http://sft.no/dokument____42789.aspx